

Stadhuisplein 1
Postbus 200
1300 AE Almere
Telefoon 14 036
Fax (036) 539 99 12

E-mail info@almere.nl
www.almere.nl

College van Gedeputeerde Staten

Steun COVID-gerelateerde risico's Floriade Expo 2022

Geachte college,

Wij verzoeken u met deze brief uw steun uit te spreken voor een succesvolle Floriade en een financiële bijdrage beschikbaar te stellen voor de COVID-19-gerelateerde risico's die zich voordoen bij het organiseren van de Floriade Expo 2022.

Aanleiding

Wij werken als gemeente Almere en provincie Flevoland al sinds het winnen van het Floriade bid in 2012 aan de brede doelstellingen en langjarige baten van de Floriade. Voor de stad Almere en voor onze regio. Zowel voor provincie Flevoland als voor gemeente Almere zijn er al belangrijke resultaten geboekt. Resultaten in fysieke vorm (wijk Hortus met het Food Forum, de versnelde verbreding van de A6 en de upgrade van het station), maar ook in netwerken, opgebouwde kennis en betrokkenheid. Met de Bruggencampus werken provincie, gemeente en marktpartijen in een praktijkomgeving aan de ontwikkeling en toepassing van innovatieve en circulaire bruggen. De provincie doet met de focus op 'korte ketens' en 'eiwittransitie' ervaringen en kennis op, die onder andere via de Flevo Campus worden gedeeld tijdens de Expo en bijdragen aan een langjarig kennisprogramma met partners aan het einde van de Floriade Expo 2022. Zo geven wij gezamenlijk een impuls aan de versterking van de Flevolandse (kennis)economie.

COVID-19 ontwikkelingen

Al in 2020, bij het uitbreken van de COVID-19- pandemie, heeft de gemeente Almere door een bestuurlijke verkenner laten onderzoeken wat de gevolgen van de pandemie zijn voor het organiseren van deze wereldtuinbouwtentoonstelling.

De gemeenteraad heeft het besluit genomen om door te gaan met de organisatie van de Floriade EXPO en extra financiële middelen beschikbaar gesteld. Hiervan was 12,1 miljoen corona gerelateerd. De gedachte was wel dat medio 2021 op grote schaal vaccins beschikbaar zouden zijn, zodat COVID-19 in 2022 hooguit van beperkte invloed zou zijn op de Floriade EXPO. De gemeente heeft hiermee als enige aandeelhouder van de Floriade Almere 2022 BV zelf de verantwoordelijkheid genomen om de risico's gerelateerd aan COVID-19 te dragen.

Wij hebben in de afgelopen periode met enige regelmaat van gedachten gewisseld met Floriade BV over de (mogelijke) gevolgen van COVID-19 voor de Floriade Expo. De Floriade BV heeft mogelijke maatregelen uitgewerkt voor het geval COVID-19 een belemmering is gedurende de periode dat de wereldtuinbouwtentoonstelling

Datum
7 februari 2022

Uw brief van/kenmerk
-

Ons kenmerk
14620053

Bijlage(n)
1

plaatsvindt. Deze maatregelen variëren van licht tot zwaar. Lichte maatregelen (bijvoorbeeld desinfectiemaatregelen, mondkapjes en éénrichtingsverkeer) zorgen voor een kleine vermindering van de bezoekersbeleving. Zware maatregelen (bijvoorbeeld langere wachttijden, testen voor toegang, beperkte toegang tot gebouwen, horeca die minder lang open is) hebben een grote impact op de bezoekersbeleving.

Datum
7 februari 2022

Ons kenmerk
14620053

Pagina
2/5

De hoop dat de pandemie naar de achtergrond zou verdwijnen met behulp van vaccins is helaas niet uitgekomen. Wij zien op dit moment bij partners, deelnemers en leveranciers een toenemende mate van onzekerheid als gevolg van de pandemie om de investeringen en/of kosten volledig te dragen. Dit hadden wij niet in dit stadium op deze wijze ingeschat. De wispelturigheid van COVID-19 en de noodzakelijke maatregelen, van Rijksweg, om de pandemie te bestrijden raken daar mee nu de voorbereidingen van de Floriade Expo. Er is sprake van een situatie van overmacht.

COVID-19 gerelateerde risico's

De COVID-19 gerelateerde risico's bestrijken inmiddels een breed terrein. Zo zijn er risico's voor (nationale en internationale) bezoekersaantallen samenhangend met mogelijke beperkende maatregelen. Wij zien verder dat de animo voor sponsoring bij het bedrijfsleven op dit moment nihil is. Het genereren van de begrote sponsorinkomsten is zoals het nu lijkt onmogelijk. De afgelopen weken komen er daarnaast verschillende signalen binnen van terugtrekkende bewegingen, dan wel toegenomen aarzeling van, leveranciers en (internationale) deelnemers aan Floriade Expo 2022, die direct of indirect samenhangen met de COVID-19 pandemie. Daarbij vragen deelnemers en leveranciers ook hulp van Floriade Almere 2022 BV en/of van de gemeente door middel van garantstellingen of financiële bijdragen.

Bij het achterblijven van investeringen door leveranciers en deelnemers nemen de risico's voor het tot stand brengen van een volwaardige Floriade serieus toe. Wij achten dit zeer onwenselijk, niet alleen voor ons als stad, maar ook voor onze regio. Deze situatie wordt in sterke mate veroorzaakt door de grilligheid van de COVID-19 ontwikkelingen. Deze situatie was niet vooraf te voorzien en overkomt ons op een zeer ongewenst moment.

Als gemeente hebben wij op dit moment een voorstel aan de gemeenteraad in voorbereiding naar aanleiding van de voortgangspresentatie 2022 waarin een extra risico van € 7,1 miljoen wordt geïdentificeerd. De totale risicoreserve voor de Floriade Expo 2022 is dan € 24,4 miljoen.

Een zeer substantieel deel van deze risico's is COVID – 19 gerelateerd. Recentelijk zijn daar bovenop voor € 3,75 miljoen COVID-gerelateerde risico's in beeld gekomen (afschaling kwaliteit inzenders en hogere kosten voor deelnemers) waarvoor de risicoreserve op dit moment, ook na besluitvorming door de raad geen dekking biedt. Hier zijn geen middelen voor gereserveerd.

Samenvattend:

Wij hebben voor een totaal aan 21,25 mln aan COVID-19 gerelateerde risico's in beeld (zie bijlage voor beknopte specificatie). Hiervan is door ons reeds 9,5 mln aan hard geld aan de businesscase toegevoegd.

Met de Rijksoverheid zijn wij in gesprek over een garantstelling voor (een deel van) het geactualiseerde risico op achterblijvende sponsorbijdrage (€ 3 miljoen). En over een COVID-19-risicobudget (afschaling kwaliteit inzenders, hogere kosten voor deelnemers en horeaconcept)) (€ 4,25 miljoen).

Daarnaast hebben wij gevraagd om een maatwerkregeling voor tegenvallende bezoekersaantallen als gevolg van COVID-19 maatregelen die de Floriade in de toekomst kunnen treffen.

Verzoek

Wij willen – samen met provincie Flevoland en de Rijksoverheid – alles op alles zetten om het vertrouwen hoog te houden dat wij met elkaar in staat zijn een kwalitatief goede Floriade te organiseren en wij blijven er vertrouwen in houden dat

Floriade Expo 2022, als voorjaars- en zomerevenement met een thema dat nog nooit zo actueel is geweest als op dit moment, een succes zal worden

Datum
7 februari 2022

Wij verzoeken uw College om een 'substantiele' financiële bijdrage ter dekking van opgetreden en/of voorziene risico's gerelateerd aan COVID-19, zoals door ons opgenomen in de risicoreserve en in de businesscase (totaal € 16,5 miljoen). Op deze manier dragen wij, de Provincie en het Rijk, als founders van de Floriade Expo 2022, gezamenlijk en gelijkwaardig de aan COVID-19 gerelateerde risico's.

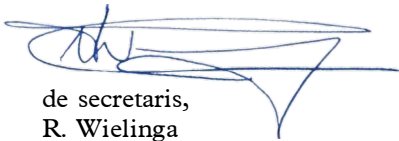
Ons kenmerk
14620053

Pagina
3/5

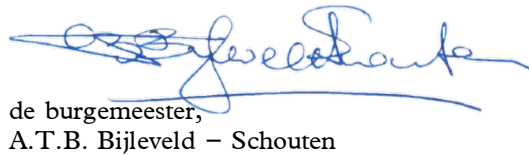
Helaas worden wij bij de voorbereidingen van deze bijzondere wereldduinbouwtentoonstelling getroffen door een situatie van overmacht, de grilligheid van COVID-19.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Almere,

de secretaris,
R. Wielinga

de burgemeester,
A.T.B. Bijleveld – Schouten

- Cofinanciering thema paviljoens en attracties (€2,6 miljoen)
Dit bedrag is in 2020 toegevoegd aan de business case van de Floriade BV omdat door de pandemie gevreesd (en ook waarheid) werd dat een aantal initiatieven rondom themapaviljoens en attracties niet kon worden gerealiseerd. Hierdoor kon de beoogde kwaliteit van de Floriade Expo 2022 niet worden gerealiseerd.
- Tegenvallende bezoekers kaartverkoop/parkeren (€ 4,5 miljoen)
Bij de Verkenning Floriade 2022 in de zomer van 2020 is dit risico fors opgehoogd door het extra risico dat COVID-19 met zich meebracht. Destijds ging de gemeente er vanuit dat er medio 2021 een werkend vaccin zou zijn (ook op basis van berichten van het RIVM), terwijl hier geen absolute zekerheid over was. Inmiddels is COVID-19 nog steeds in ons midden ondanks de aanwezigheid van vaccins. We hebben de afgelopen tijd gezien dat het virus erg onvoorspelbaar is. Bij dit risico wordt er daarom vanuit gegaan dat 20% minder bezoekers de Floriade zullen bezoeken. Dit risico kan zich voordoen omdat er maatregelen zijn ten aanzien van het aantal toegestane bezoekers, omdat bezoekers zich nog niet veilig voelen om naar een groot evenement te gaan of door (gedeeltelijke) sluiting van het evenement. De hieraan gekoppelde lagere opbrengst uit kaartverkoop en parkeren bedraagt € 4,5 miljoen.
- Sponsorbijdragen vallen tegen (€7,6 miljoen)
Ten aanzien van sponsoring is in de business case van de Floriade Expo 2022 een sponsorbijdrage ingerekend van € 10 miljoen. Dit is gebaseerd op de realisatiecijfers van de Floriade Venlo in 2012 waar € 9,2 miljoen werd binnengehaald. Inmiddels is reeds voor €6,4 miljoen aan de begroting van gemeente Almere toegevoegd omdat de sponsorbijdragen niet binnen komen.
Het risico op de sponsoring is meerder malen verhoogd. Bij de verkenning is het risico op sponsoring met € 2,9 miljoen verhoogd en bij de Programmarekening 2020 nogmaals met € 1,6 miljoen. Op dit moment moeten wij constateren dat ,mede door de toegenomen onzekerheid vanwege de meest recente ontwikkelingen van het virus, dat de markt voor sponsoring totaal is gestagneerd. Het reeds gevormde risico is zelfs niet meer genoeg om het feitelijke scenario wat zich nu voordoet te dekken. De gemeente ziet zich genoodzaakt nog € 3,1 miljoen extra te voorzien.
- Tenderopbrengsten (€ 0,4 miljoen)
Binnen de business case van de Floriade Expo 2022 is een opbrengst ingerekend van € 4 miljoen aan commissie vanuit Horeca en Verkoop van merchandise. Het Horeca-concept dat gekarakteriseerd kan worden als 'van gezonde afhaalmaaltijden tot een sterrenmenu' met als basis producten uit onze nabije omgeving biedt vertrouwen in de haalbaarheid van deze opbrengsten. Tegelijkertijd zijn deze afdrachten ook afhankelijk van het aantal bezoekers dat de wereldtuinbouwtentoonstelling bezoekt. Binnen het voorziene risico op een lagere afdracht van commissie is € 0,4 miljoen gerelateerd aan de meest recente COVID-19 ontwikkelingen.
- Horeca-concept (€ 0,5 miljoen)
Voor de Floriade Expo 2022 is door de Floriade Almere 2022 BV samen met haar partners een horeca-concept vormgegeven. Dit concept kan gekarakteriseerd worden als 'van gezonde afhaalmaaltijden tot een sterrenmenu' met als basis producten uit onze nabije omgeving. Een concept dat past bij de thematiek van de Floriade en bij de gezonde, groene en leefbare steden die centraal staan op de Expo. Het horecaprogramma is gehuisvest in drie grote restaurants en tientallen kleinere gelegenheden die een ruimte met andere functies delen. De Floriade BV werkt samen met horeca-partners die tijdens de coronacrisis, ondanks de zware tijden, besloten hebben om te investeren in hun deelname aan de Floriade. Ze

hebben grote bereidheid om met de Floriade BV te werken aan een geslaagde Expo, maar zijn door de recente ontwikkelingen met betrekking tot Covid-19 druk doende hun bedrijf gezond door de crisis kunnen loodsen. Samen met de Floriade BV is gekeken op welke wijze er vanuit de Floriade BV en de gemeente bijgedragen kan worden aan het verminderen van de onzekerheden die de pandemie bij deze deelnemers veroorzaakt. In goed overleg is er in dit kader voor gekozen om de realisatie (bouw) van een restaurantgebouw te financieren vanuit de Floriade BV. De gemeente heeft een netto investering van € 500.000 gedaan om de realisatie (bouw) van dit restaurant mogelijk te maken. Hierbij is rekening gehouden met de marktwaarde van het gebouw aan het einde van het evenement (bij verkoop). Dit was nodig door de meest recente ontwikkelingen met de omikron variant van het virus.

Datum
7 februari 2022

Ons kenmerk
14620053

Pagina
5/5

- Afschaling kwaliteit inzenders evenement door COVID-19 (€ 1,25 miljoen)
In de gesprekken met deelnemers (internationaal en nationaal) komt naar voren dat diverse partijen hun deelname aan de Floriade moeten afschalen, vanwege onder andere de steeds toenemende onzekerheid in relatie tot het virus (omikron en eventuele nieuwe varianten die gevreesd worden). In het bijzonder gaat het om het volgende:
 - Vijf deelnemende landen willen meedoen maar hebben te weinig budget. Met een beperkte aanvulling is deelname wel mogelijk.
 - Een aantal landen met grote kavels en paviljoens besluiten door covid-19 de aanbesteding en bouw door Nederlandse partijen te laten doen in plaats van partijen uit eigen land. De kosten hiervan zijn aanzienlijk hoger. Met een bijdrage in het kostenverschil kan deelname zeker worden gesteld.
 - Een aantal grote deelnemers uit regio Almere/Flevoland krijgt de business case voor deelname niet rond, omdat vanwege COVID-19 sponsorbudgetten worden ingetrokken. Om deze belangrijke deelnemers aan boord te houden is een bijdrage nodig.
 - Door COVID-19 heeft Qatar budget probleem, waaronder geen mogelijkheid tot sponsoring World Village. Hier wordt een reservering voor gemaakt (bouwkosten, personeels/exploatiekosten).
- Onvoorziene zaken: hogere kosten voor deelnemers ontstaan door Covid-19 (€ 2,5 miljoen)
 - Wereldwijd is de tendens dat materiaal- en personeelskosten significant hoger worden (indirect effect van corona). De tarieven van zee- en luchtvracht zijn als gevolg van de complicaties van de Covid-19 pandemie met een factor 7 tot 10 extreem gestegen. Deelnemers geven aan dat dit voor hen een enorme kostenstijging betekent.
 - Tien landen kunnen door covid-19 geen personeel afvaardigen van hun eigen land en moeten personeel uit Nederland aantrekken. Het gaat hierbij over grote en kleine inzendingen.
 - Afstandsbeperkende maatregelen per kavel (paal en koord, afscheidingslinten, vloerstickers etc.)
 - Er bestaat een mogelijkheid dat, gezien de recente lockdown, dergelijke berichten komen van de overige horeca- en retailexploitanten.
- Onvoorzien Expo organisatie (€1,9 miljoen)
Wereldwijd zijn vanwege de gevolgen van de pandemie te korten ontstaan in grondstoffen. Het is niet gelukt om deze voorraden op peil te houden en/of aan te leggen. De wereldwijde economie trekt aan, maar het duurt lang om deze voorraden op peil te brengen. Hierdoor zijn veel bedrijven geconfronteerd met lange leveringstijden en stijgende productiekosten. Het gevolg van deze schaarste zijn hogere prijzen voor zowel producten als voor personeel. Ook de Floriade BV kampt met deze gevolgen. Wij stellen de gemeenteraad daarom voor om over de nog te maken kosten van de Floriade Almere 2022 BV een percentage van 10% om te slaan in plaats van de huidige 5%. Van de totale risicoreservering 'Onvoorzien Expo organisatie' is €1,9 miljoen gerelateerd aan de gevolgen van COVID-19.